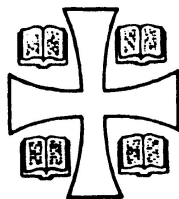

TREDJE SÖNDAGEN I ADVENT

TERTIA ADVENTUS

Epistel: 1 Kor. 4:1-5. Evangelium: Matt. 11:1-10. Predikan av Ingemar Andersson (LFS)

HERRENS VÄGRÖJARE - JESU VITNESBÖRD OM JOHANNES

DEN OUTGRUNDLIGE

"Som Kristi tjänare och som förvaltare av Guds hemligheter skall man betrakta oss", säger aposteln Paulus i dagens episteltext. Guds hemligheter är först och främst evangeliet, och Paulus tjänst och förvaltarskap av evangelium sammanfattar han själv i orden: *"Jesus Kristus och honom som korsfäst."* 1 Kor. 2:2.

Vi möter såväl i Bibeln som i livet Guds hemligheter också i andra avseenden. Många gånger står vi där undrande över vad som kan vara Guds mening, när hans handlande och hans vägar för oss framstår som idel hemligheter. Anders Carl Rutström tolkar detta så i en av våra sånger:

*Fördolde Gud, du ursprungskälla
Till allt vad här på jorden sker,
I all din gärning ser jag gälla
Ett handlingsätt, som mer och mer
Förbryllar allt mitt tänkande:
Än händer här, vad som syns enligt
Ditt Majestät – och än förklenligt
För dig, du Outgrundlige.*

*Ett obegripligt kungavälde
Din allmaktsband på jorden för,
Men mina ögon äro ställde
Mest på den nåd, du med mig gör,
Då jag med undran skåda får,
Hur du gudomligt mig ledsagar;
Att det är bäst, vad dig behagar,
Det jag först efteråt förstår.
(Lova Herren nr. 24)*

I dagens evangelium ställs vi inför Guds hemligheter i hans handlande med sitt utkorade redskap Johannes. Hur kunde Gud tillåta att Herrens vägröjare, av Jesus betecknad som den störste av kvinna född, fångslas och halshuggs som den störste missdådare på grund av en orättfärdig furste och en kvinnas hat? Matt. 11: 11; 14: 1ff.

"O vilket djup av rikedom och visbet och kunskap hos Gud! Hur outgrundliga är inte hans domar och hur outrannsakliga hans vägar", utbrister Paulus i sin lovsång till den Outgrundlige. Rom. 11:33. Och genom profeten Jesaja förkunnar Herren själv:

"Mina tankar är inte era tankar, och era vägar är inte mina vägar, säger HERREN. Nej, så mycket som himlen är högre än jorden, så mycket är mina vägar högre än era vägar och mina tankar högre än era tankar." Jes. 55.

Psalmisten Asaf var nära att stappla och falla, när han stod undrande inför Guds handlande. De ogudaktiga gick det väl, medan han, som bemödat sig om att vandra Herrens vägar, blev plågad och tuknad av Herren. *"När jag försökte förstå allt detta, då tycktes det mig alltför svårt."* Men så lyfte Herren hans blick och gav honom evighetsperspektiv. Då såg han hur de ogudaktiga går under och får en ände med förskräckelse, medan han om sig själv kunde bekänna:

Men jag är alltid hos dig, du håller mig i din högra hand. Du leder mig med ditt råd och tar sedan emot mig med ära. Vem har jag i himlen utom dig! När jag har dig frågar jag inte efter något på jorden. Om än min kropp och min själ tynar bort, så är Gud mitt hjärtas klippa och min del för evigt." Psalt. 73.

Så får också vi, med den store Johannes döparens liv och öde för ögonen, i förvisningen om att Herrens vägar alltid är de rätta, i ödmjukhet böja oss inför den Outgrundlige, och med sångaren bekänna:

Hur underlig är du i allt vad du gör.

Vem kan dina vägar förstå?

Men ett är dock säkert:

Den väg du mig för,

För mig är den bästa ändå.

(Lova Herren nr. 504)

EN OBEHAGLIG SANNINGSSÄGARE

Sedan Johannes blivit fångslad, kom Jesus till Galileen och predikade Guds evangelium.

(Mark. 1:14)

Johannes döparen var alltså kastad i fängelse. Hade Herodes Antipas, landsfursten i Galileen vid den här tiden, vågat, hade han låtit döda Johannes. Men det vågade han inte för folkets skull, för alla visste att Johannes var en profet, en Guds härold. Och därför fick Herodes nöja sig med att fängsla Johannes i stället för att döda honom.

Varför var nu Herodes så förbittrad på Johannes? Därför att Johannes oförskräckt hade bestraffat den höge herren för hans omoraliska liv i strid med Guds 6:e bud, då han levde samman med sin brors hustru Herodias. Och några sådana anmärkningar tålde inte landsfursten, utan han såg till att placera den obehaglige sanningssägaren på ett ställe där han skulle slippa höra Herrens röst genom Johannes.

Så satt nu denne Herrens vägröjare i fängelse. Johannes lärjungar höll sig fortfarande till sin store Lärare, men de var bekymrade och visste inte vad de skulle tänka om det som nu skedde i landet. De kände ju till Jesus från Nasaret. De hade hört Johannes vittnesbörd om honom, men vem var han egentligen? Var han den som Johannes var satt att bereda vägen för, eller...?

Innan Johannes hamnat i fängelse hade de frågat honom:

"Rabbi, han som var hos dig på andra sidan Jordan och som du vittnade om, han döper och alla går till honom."

Och Johannes hade svarat:

"Ingen människa kan ta emot något utan att det ges henne från himlen. Ni kan själva vittna om att jag sade: Jag är inte Messias. Jag är sänd framför honom. Brudgum är den som har bruden. Men brudgummens vän, som står där och hör honom, gläder sig innerligt över brudgummens röst. Den glädjen har jag nu helt och fullt. Han måste bli större och jag mindre." (Joh. 3: 26-30)

ÄR DU DEN SOM SKALL KOMMA...

När nu Johannes lärjungar kom till honom i fängelset, sände Johannes dem till Jesus med en fråga:

"Är du den som skall komma, eller skall vi vänta på någon annan?"

Och av Jesus får de svaret:

"Gå och berätta för Johannes vad ni hör och ser: Blinda får sin syn, lama går, spetälska blir rena, döva hör, döda uppstår och för fattiga predikas glädjens budskap. Och salig är den som inte tar anstöt av mig."

Det har rätt och råder delade meningar om skälet till att Johannes sände sina lärjungar till Jesus med den här frågan. En sena tiders vanlig tolkning är att Johannes i sitt fängelse ansatts av tvivel, att han hamnat i andligt mörker, blivit tvekande och osäker. Han, som så trosvisst hade pekat på Jesus och förkunnat: Se, Guds Lamm, som tar bort världens synd – skulle nu ha börjat tvivla och behöva få sin tro upprättad genom ett besked från Jesus om att han verkligen var den Johannes trott att han var.

Visst är det möjligt att Johannes, så väl som andra människor, kunde drabbas av anfäktelser. En sådan oförskräckt troshjälte som Elia tappade ju alldeles frimodigheten när drottning Isebel svor

på att hon skulle låta döda honom. Han flydde långt ut i öknen och alldeles uppgiven trodde han att han var den ende kvar som tillbad Israels Gud.

Och visst skulle detsamma kunna ha hänt Johannes, att mörkret sänkt sig så över själ och sinne där i den mörka fängelsehålan, så att han nu behövde få en försäkran om att Jesus verkligen var Messias, den utlovade Frälsaren.

Men det finns mycket som talar emot den tolkningen. *"Johannes fick i fängelset höra talas om Kristi gärningar..."*

Skulle detta bringa Johannes i tvivel? Det är ju tvärtom en bekräftelse av Johannes predikan. Och en sådan bekräftelse får också Johannes lärjungar, när de kommer till Jesus med sin fråga:

"Är du den som skall komma, eller skall vi vänta på någon annan?"

Jesus svarar inte direkt på deras fråga. Han hänvisar till vad profeterna sagt om Messias/Kristus: *"Blinda får sin syn, lama går, spetälska blir rena, döva hör, döda uppstår och för fattiga predikas glädjens budskap."*

Sådant var profeternas vittnesbörd om Messias – vittnesbörd samstämmiga med det Johannes predikat. Jesus var den som skulle komma. Någon annan skulle de inte vänta på. De såg Skrifternas fullbordan för sina ögon och det var detta Johannes ville att hans lärjungar skulle få se.

DEN STÖRSTE AV KVINNA FÖDD

När Johannes lärjungar sedan gått börjar Jesus tala om Johannes:

"Det är om honom det står skrivet: 'Se, jag sänder min budbärare framför dig, och han skall bereda vägen för dig.' Amen säger jag er: Bland dem som är födda av kvinnor har ingen trätt fram som är större än Johannes Döparen."

Så skulle inte Jesus uttrycka sig om en tvivlare. Det är visst och sant att Jesus har förbarmade med den som är svag i tron, som vacklar och tvivlar, precis som han förbarmade sig över Tomas som inte vågade tro att Jesus var uppstånden.

Men Jesus berömmar inte tvivlet och upphöjer tvivlaren. Det är den moderna, ogudaktiga människan som i sin förnuftiga upplysthet upphöjer tvivlet till en dygd. Jesus säger: Tvivla inte, utan tro!

De gamla fäderna, med Luther i spetsen, hävdar att Johannes döparen sände de lärjungar, som var kvar hos honom till Jesus, för att de skulle bli Jesu lärjungar, precis som Johannes förut sänt både Andreas och Johannes till Jesus för att de skulle följa honom. (Joh.1: 35 ff.)

"Vad gick ni ut i öknen för att se? Ett strå som vajar för vinden?" frågar Jesus.

Johannes var ingen vindflöjel. Han var inget strå som vajade hit och dit, som kände efter från vilket håll det blåste och vände kappan efter vinden. Han var en oförskräckt Herrens härold, som utan mannamån förkunnade Herrens dom. Och lika klart och tydligt, utan tvekan, utan om och men och villkor förkunnade han glädjens budskap, evangelium för syndarna.

"Gick ni ut för att se en man klädd i fina kläder?" undrar Jesus. *"Se, de som bär fina kläder finns i kungapalatsen."*

Var det en högt uppsatt, märkvärdig person de kommit för att höra? Nej, någon sådan fann de inte ute i ökentrakten. Men de som kom för att höra Johannes visste att det var något särdeles som hänt i och med hans framträdande.

Sedan profeten Malaki för 400 år sedan burit fram sitt budskap från Herren, hade profettrösterna tystnat i Israel. Gud syntes ha glömt sina löften om den Messias han lovat sitt folk. Men så – efter de långa årens tystnad – flög ryktet över landet: En profet har trätt fram i Israel. Han kommer

utifrån öknen, han har en kamelhårsmantel med ett läderbälte om livet. Han livnär sig på gräshoppor och vildhonung och han predikar nere vid Jordan-floden och döper.

"Men vad gick ni då ut för att se?" frågar Jesus. "En profet? Ja, det säger jag er. Han är ännu mer än en profet. Det är om honom det står skrivet: 'Se, jag sänder min budbärare framför dig, och han skall bereda vägen för dig.' Amen säger jag er: Bland dem som är födda av kvinnor har ingen trätt fram som är större än Johannes Döparen."

LAG OCH EVANGELIUM

Den de fick se var något långt utöver vad de väntat sig. Den störste av kvinna född □ varför en sådan upphöjelse? Han hade fått ett stort uppdrag, ett maktpåliggande ämbete av Gud själv (Luk. 1:76-79).

Han skulle gå framför Herren och bereda väg för honom. Han skulle som en Herrens härold förkunna lagens dom över syndare. Och det gjorde han:

"Ni ormyngel, vem har inbillat er att ni kan fly undan domen? Redan är yxan satt till roten och det träd som inte bär god frukt skall huggas av och kastas i elden!"

Och lika rättframt, klart och tydligt predikade Johannes evangelium för alla fördömelsevärda syndare, ett evangelium utan inskränkningar eller villkor:

"Se, Guds Lamm som tar bort världens synd!"

Så vittnar Skriften om den man som nu i fängelset sände sina lärjungar till Jesus, angelägen om att de nu skulle bli Jesu lärjungar och följa honom.

Om det svar de får av Jesus på sin fråga om han är den utlovade Frälsaren, säger Luther, att det är "en skön, härlig och trösterik predikan, som på ett förträffligt sätt sammanfattar allt som kan sägas om Kristus, vilken konung han är och vilket rike han har, nämligen ett rike med blinda, lama, spetälska, döva och framför allt arma syndare och allt vad eländigt, fattigt och intet är, ja, där sådana kan finna tröst och hjälp. På denna predikan om Kristus och hans rike skall vi noga ge akt. Det talet skall vi låta ljuda ibland oss alla dagar, att Kristus har ett så härligt rike och är en sådan konung, som vill hjälpa fattiga och eländiga människor till kropp och själ, medan däremot hela världen med all sin makt icke kan hjälpa dem. Ty aldrig har det funnits en så utmärkt läkare, som kunnat göra blinda seende och de spetälska rena. Ej heller har någonsin den predikant funnits, som kunnat så förkunna evangelium för de fattiga, det är: till sig hänvisa och där hugsvala bedrövade, eländiga, ängslade samveten och fröjda och uppmuntra förskräckta, av svärmod och bekymmer plågade hjärtan".

KAN DENNA PREDIKAN OCH DENNE PREDIKANT PASSA FÖR DIG?

Tycker du att det är väl mycket sagt att kallas blind, lam, spetälsk, döv och fattig i andligt avseende? Du tycker dig ju ändå inte alldeles sakna andliga tillgångar och blir besviken, ja sårad, över att bli så nerklassad. Då är det fara värt att glädjens budskap för de fattiga går dig förbi och du blir stående bland de osaliga med din anstöt:

"Blinda får sin syn, lama går, spetälska blir rena, döva hör, döda uppstår och för fattiga predikas glädjens budskap. Och salig är den som inte tar anstöt av mig."

Vi har gått in i Advent, en tid av väntan. Herren har kommit till sin kyrka och skänkt oss ett nytt nådens år från Herren. Han har påmint oss om att adventstiden är en väntan på hans snara ankomst till jorden, då när Guds rike når sin fullkomning.

Och nu vänds våra blickar mot jul, i väntan på hans första ankomst till jorden, då vi får fira hans födelses fest och stämma in i änglarnas lovsång till honom som sände oss en Frälsare.

Ära ske Gud uppå sin tron, Som oss har sänt sin ende Son! Nu mänskors röst och änglars kor Lovsjunge den i höjden bor! Amen